

odpovídá pojmu »svědectví« podléhajícího trestní sankci Šu 199 písm. a) tr. zák., a nespočívá proto v jeho jednání skutková podstata zločinu, v tomto zákonném předpise uvedeného. Na věci nemění ničeho, že stěžovatel byl při svědeckém výslechu poučen dle Šu 153 tr. ř. a mohl se výpovědi vzdáti, neboť jednak obrací na sebe svědek použitím dobrodiní Šu 153 tr. ř. podezření, jednak je přiznání tohoto dobrodiní ponecháno v mnohých směrech uvážení soudcovskému, konečně pak vztahuje se předpis ten na svědky, jímž stěžovatel formelně sice byl, nikoli však materiálně, jelikož vzhledem k tomu, že trestní řízení proti němu pro přestupek dle Šu 312 tr. zák. nebylo ještě právoplatně ukončeno, byl z tohoto trestného činu objektivně podezřelým. Bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a uznati právem, že se stěžovatel v tom směru dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostluje z obžaloby pro zločin podvodu křivým svědectvím dle Šu 197, 199 písm. a) tr. zák.

Čís. 1786.

Zákon o útisku ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.

Ke skutkové podstatě §§ů 1 a 2 zákona nevyžaduje se vědomí, že prostředek, jehož bylo k činu použito, jest zbraní a že zlé nakládání nebo způsobení újmy přičítá se právu trestnímu.

Uhození měchačkou jest zlým nakládáním, vykonaným zbraní.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1924, Zm I 340/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 23. dubna 1924, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem útisku podle Šu 1 a 2 odstavec druhý zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Bezdůvodnou jest výtku, že nalézací soud, spokojuje se toliko zjištěním, že obžalovaná úmyslně uhodila dvakráte Š-a do ruky měchačkou, nezjišťuje, že si obžalovaná byla vědoma toho, že tak činí bezprávně, že působí se újma na těle a že měchačka jest zbraní, totiž prostředkem, který se nazývá zbraní, jak toho všeho prý vyžaduje subjektivní stránka skutkové podstaty přečinu dle Šu 1 a 2 zákona o útisku. Napadený rozsudek sice výslovně nezjišťuje úmyslu stěžovatelky, způsobiti Š-ovi újmu na těle, než v tomto případě není vůbec třeba řešiti otázku, stížností nadhozenou, zda stěžovatelka způsobila Š-ovi tuto újmu vědomě. Nalézací soud totiž zjišťuje, že obžalovaná, vmísivši se mezi zástup lidí, úmyslně uhodila dvakráte Š-a do ruky měchačkou. Právem spatřuje v tom zlé nakládání, které samo o sobě, bylo-li vykonáno zbraní v úmyslu Šu 1 zákona o útisku, naplňuje skutkovou podstatu přečinu, stěžovatelce za vinu kladeného. Zjištěním, že obžalovaná dvakráte udeřila Václava Š-a do ruky měchačkou úmyslně,

je zjištěno i její vědomí zlého nakládání s Václavem Š-em. Podle rozsudečných zjištění stal se čin též před více lidmi, před zástupem stávkujících horníků, jejich žen a dětí. Jsou tu tedy i veškeré náležitosti přestupku podle §u 496 tr. zák., takže jest zjištěno, že obžalovaná způsobila Š-ovi tímto svým jednáním i újmu na cti. Stížnost jest posléze na omylu, namítajíc a domáhajíc se po případě toho, by čin stěžovatelky byl podřaděn skutkové podstatě přestupku dle §u 1 zákona o útisku, že nejde o zlé nakládání v §u 1 zákona o útisku naznačené zbraní. Výklad výrazu »zbraň«, jak jej podává nalézací soud v souhlasu s judikaturou, týkající se výkladu pojmu zbraně v §u 82 tr. zák., dlužno jen doplniti v tom směru, že předmět, kterého bylo použito jako zbraně, nesmí býti součástí pachatelova těla. Že zákonodárce měl na mysli jen zbraň v technickém slova smyslu, nemá opory ani v zákoně, ani v zákonodárných motivech, pokud byly uveřejněny, nehledíc ani k tomu, že každý zákon dlužno vykládati z něho sama a že nepovšimnutým musí zůstat, co zákonodárce zamýšlel, ale v zákoně nevyjádřil. Nesejde při řešení dotčené otázky se stanoviska nalézacím soudem vším právem zastávaného, ani na tom, zda předmět, kterého bylo použito ke zvýšení útočné schopnosti pachatelovy, in concreto tuto schopnost zvýšil a byl tak, jak ho bylo použito, s to způsobiti tělesnou újmu. Stačí úplně, že schopnost ta byla tu v obojím směru in abstracto. Neboť přísnější trestnost útisku, spáchaného zbraní, spočívá s hlediska kriminální politiky toliko v tom, že pachatel použitím zbraně dává zvlášť důrazně výraz své vážné zločinné vůli. Ostatně v tomto případě šlo podle zjištění o měchačku asi 60 cm dlouhou, kterou, ačkoliv jí bylo použito ženou, byla Š-ovi způsobena bolest, trávší asi čtvrt hodiny. Že by obžalovaná též výsledek sotva byla přivodila, kdyby byla nepoužila zbraně, a že by byla bývala s to předmětem tím Š-ovi způsobiti dokonce těžké poškození, netřeba zvláště odůvodniti. Ježto jest bezvadně zjištěno, že stěžovatelka s Václavem Š-em vědomě zle nakládala a způsobila mu vědomě před více lidmi újmu na cti, by na něm vynutila zanechání další práce na dole, a že tento trestný čin byl spáchán s použitím zbraně, podřadil nalézací soud její čin právem skutkové podstatě přečinu dle §§ů 1 a 2 odstavce druhý zákona o útisku. Vědomí, že prostředek, jehož bylo k činu použito, jest zbraní (ve smyslu zákona) a že zlé nakládání (způsobení újmy na cti) přičí se právu trestnímu, skutková podstata §u 1 a 2 zákona nevyžaduje. Neznalost v těchto směrech dlužno pokládati za neznalost trestního zákona, kterou se obžalovaná ostatně ani nehájila a podle §u 233 tr. zák. ani hájiti se nemůže.

Čís. 1787.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Mlátící garnitura jest předmětem potřeby.

K pojmu »využívání mimořádných poměrů, vyvolaných válkou«.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1924, Zm I 465/24.)